

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI AKARYAKIT İKMAL VE NATO POL TESİSLERİ İŞLETME BAŞKANLIĞI

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: ANT Başkanlığının Personel Durumu	3
Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe ve Giderler.....	3
Tablo 3: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Gelir Tahmini ve Gerçekleşme.....	4

KISALTMALAR

ANT	Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletmesi
NATO	Kuzey Atlantik Antlaşması Organizasyonu
POL	Petrol, Yakıt ve Yağlayıcılar

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Türkiye Kuzey Atlantik Antlaşması Organizasyonu (NATO) Boru Hattı Sisteminin inşasına NATO altyapı programı çerçevesinde 1953 yılında başlanmış olup 1959 yılında sistem tamamlanarak faaliyete geçmiştir.

Mülkiyeti Milli Savunma Bakanlığına ait olan sistemin işletme, bakım ve muhafazası görevi 20.05.1957 tarih ve 4/9038 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Petrol Ofisi Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Bu maksat için Anılan Kurumda Genel Müdür Yardımcılığı seviyesinde Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme (ANT) Başkanlığı kurulmuştur.

ANT Başkanlığı, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünün 21.07.2000 tarihinde özelleştirilmesi ile 13.04.2001 tarih ve 4636 sayılı Kanun ile Milli Savunma Bakanlığına bağlanmıştır.

ANT Başkanlığının kuruluşunu ve görevlerini düzenleyen 4636 sayılı Kanun, 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 81'inci maddesi ile Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesislerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun olarak değiştirilmiştir. Ancak, söz konusu Kanun'da teşkilat ve görevlere ilişkin maddeler yer almamıştır. Teşkilat ve görevlere ilişkin hususlar 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiştir.

Başkanlığın görevleri Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkındaki 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 22'nci Bölümü'nde yer alan "Görev ve yetkiler" başlıklı 317'nci maddesinde; aşağıda yer verilen şekliyle belirtilmiş olup, bu görevler Yönetim Kurulunun alacağı kararlar çerçevesinde yerine getirilmektedir.

- a) NATO enfastrüktür programı gereğince veya bütçeden askeri ihtiyaçlar için inşa edilmiş veya edilecek olan akaryakıt tesisleri ile boru hatlarını Türk Silahlı Kuvvetlerinin akaryakıt ihtiyacına cevap verecek şekilde işletmek,
- b) Akaryakıt tesisleri ile boru hatlarının her türlü bakım, onarım ve korunmasına dair tüm hizmetleri yürütmek, ihtiyaç duyulan ilâve tesisleri kurmak veya kurdurmak,
- c) Hazarda ve seferde Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan ve Bakanlıkça protokol ve sözleşmeye bağlanmış olan veya Bakanlık tarafından Başkanlığın temin ile görevlendirdiği

akaryakıt ve madeni yağları, sözleşme veya protokolde belirtilen yerlerden teslim alarak depolamak ve dağıtımını sağlamak,

ç) Atıl kapasitenin ülke ekonomisi yararına değerlendirilmesi amacıyla depolama ve iletim faaliyetlerinde bulunmak ve gelir sağlamak,

d) Akaryakıt tesislerine ilişkin yapılacak veya plânlanacak faaliyetler konusunda ilgili kurum ve kuruluşlarla bilgi alış verişinde bulunmak,

e) Teşkil edeceği tanker filoları veya sivil nakliye ve petrol kuruluşları vasıtasıyla boru hattı dışındaki akaryakıt naklini sağlamak, gerektiğinde deniz aşırı nakliyatlar için deniz tankeri satın almak veya kiralamak,

f) Petrol, Yakıt ve Yağlayıcılar (POL) tesislerine ait haberleşme sisteminin işletme ve idamesini sağlamak ,

g) Başkanlık emrinde çalışan personele ilişkin idari, sosyal ve mali her türlü işlemleri yürütmek,

ğ) Diğer akaryakıt boru hattı işletmesiyle uğraşan kuruluşlara işletme ve bakım hizmetleri satışı yapmak,

h) İşletme ve bakımın idamesi ile Başkanlığı harbe hazır durumda bulundurmak; akaryakıt, madeni yağ ve türevleri ile gerekli her türlü araç, gereç, teçhizat, demirbaş malzeme, yedek parçayı yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan satın almak, kiralamak, depolamak ve dağıtımını yapmak, Başkanlık tesislerinin korunmasını Bakanlıkça tahsis edilen silâhlarla sağlamak,

ı) NATO makamlarından sarf müsaadesi sağlanması mümkün görülmeyen projeler için hizmetin gerektirdiği bina ve buna bağlı olarak alt yapı inşaatını veya tadilat işlerini yaptırmak, kiralamak veya satın almak, aynı haklar tesis etmek, ettirmek ve kaldırmak,

i) Başkanlığın mal ve hizmetlerinin fiyatlarını belirlemek,

j) Bakan tarafından kendisine verilen diğer görevleri yerine getirmek.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

ANT Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğine haiz bir kurum olup merkez ve taşra birimleri bulunmaktadır.

Başkanlığın merkez teşkilâtı; yönetim kurulu, bu kurula bağlı başkan, başkan yardımcısı ve daire başkanlıklarından oluşmaktadır. Yönetim kurulunun beş üyesi bulunmakta olup en az biri Genelkurmay Başkanlığından olmak üzere Millî Savunma Bakanı tarafından üç yıllık süre için belirlenmektedir.

Başkanlığın taşra teşkilatı, Batı Bölge Müdürlüğü (Eskişehir) ve Doğu Bölge Müdürlüğü (Malatya) şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Batı bölgesine bağlı işletme müdürlükleri; Antalya, Eskişehir, Balıkesir, İstanbul, Gelibolu, İzmir ve Ankara'dır. Doğu bölgesine bağlı işletme müdürlükleri ise İskenderun, Malatya, Diyarbakır, Erzincan, Elazığ, Suluova ve Kayseri'dir.

Başkanlık, görevlerini 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi Devlet memurları ve işçiler eliyle yürütmektedir.

Başkanlığın personel durumu 31.12.2023 tarihi itibarıyla aşağıdaki tabloda gösterildiği şekildedir.

Tablo 1: ANT Başkanlığının Personel Durumu

Statü	Kadro	Mevcut	Boş	Doluluk Oranı (%)
Memur	977	603	374	%62
İşçi	1879	1441	438	%77
Sözleşmeli Personel	0	0	0	%0
Toplam	2856	2044	812	%72

1.3. Mali Yapı

ANT Başkanlığının bütçesi, ANT Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde Başkanlıkça hazırlanıp Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girmektedir.

Bu çerçevede Başkanlığın 2023 yılı bütçesi 1.632.059.000,00 TL olarak belirlenmiştir. Yıl sonu itibarıyla 1.574.923.402,67 TL harcama yapılmış olup 1.779.935.863,76 TL gelir elde edilmiştir. Faaliyet sonucu 205.012.461,09 TL olarak gerçekleşmiştir.

ANT Başkanlığının gelir ve gider kalemleri aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe ve Giderler

Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Hesap Adı	2023 Bütçe (TL)	2023 Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
630	01	Personel Giderleri	757.146.000,00	866.653.354,12	114,46
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumu Ödemeleri	166.406.000,00	171.647.428,65	103,15
630	03	Mal ve Hizmet Alımları	677.507.000,00	531.446.867,17	78,44
630	09	Yedek Ödenekler	31.000.000,00	0,00	0,00
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	0,00	5.175.752,73	0,00
630	99	Diğer Giderler	0,00	0,00	0,00
Toplam			1.632.059.000,00	1.574.923.402,67	96,50

Tablo 3: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Gelir Tahmini ve Gerçekleşme

Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Hesap Adı	2023 Gelir Tahmini (TL)	2023 Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.629.315.000,00	1.757.967.197,68	107,90
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirleri Toplamı	0,00	1.671.287,55	0,00
600	05	Diğer Gelirler	2.630.000,00	13.321.781,89	506,53
		Diğer Gelirler (Mal ve Hizmet Alımlarından İadeler, Kara Taşıtları Onarımlarından İadeler)	0,00	413.931,03	0,00
600	06	Sermaye Gelirleri	114.000,00	778.993,17	683,33
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	5.782.672,44	0,00
Toplam			1.632.059.000,00	1.779.935.863,76	109,06

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

ANT Başkanlığının muhasebe işlemleri Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yerine getirilmektedir.

Hesapların ve işleyiş biçimlerinin açıklandığı anılan Yönetmelik gereğince kurulan muhasebe sistemi ve işlemlerinde evrensel muhasebe ilkeleri esas alınmış olup uygulama bu ilkelere uygun bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

Başkanlığının mali ve muhasebe işlemleri merkezde, bölge müdürlüklerinde ve işletmelerde bulunan muhasebe birimlerinde ANT Başkanlığının kendi oluşturduğu ANT Bilgi Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri
- Geçici ve Kesin Mizan
- Bilanço
- Faaliyet Sonuçları Tablosu
- Envanter Tablosu
- Özkaynak Değişim Tablosu
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi

yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

ANT Başkanlığı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kapsamında yer almamaktadır. Dolayısıyla Başkanlık Kanun'da belirtilen iç kontrol ve iç denetim hükümleri ile Kanun'a dayanılarak çıkarılan ikincil mevzuat düzenlemelerine tabi değildir. Bununla birlikte iç kontrol sisteminin oluşturulmasına yönelik Başkanlığa münhasır düzenleme de bulunmamaktadır.

ANT Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde üst yöneticinin kontrol ile ilgili sorumluluklarını; Harcama yetkilileri, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ve Teftiş Kurulu Başkanlığı aracılığıyla yerine getireceği belirtilmektedir.

Başkanlık tarafından çıkarılan Bütçe ve Muhasebe ile ilgili Usul ve Esaslar Genelgesi'nde harcama birimleri ve muhasebe birimleri tarafından yürütülecek olan ön mali kontrol süreçlerine ilişkin ilkeler belirlenmiştir. Anılan Genelge'de, harcama birimleri ile Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının ayrı ayrı ve müşterek yapacağı işlemler belirlenmiş olup ön mali kontrol bu esaslara göre yürütülmektedir.

ANT Başkanlığının stratejik yönetim, kurumsal risk ve iç kontrol standartlarını

sağlamaya yönelik faaliyetlerinin kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim, izleme standartları itibarıyla değerlendirildiğinde;

Kontrol Ortamı Standartları ile ilgili olarak; Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği, İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının yeterli olduğu, personelin yeterlilik-performans değerlendirmesi dışında işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikasının tam olarak belirlendiği ve kurum çalışanlarına duyurulduğu, hassas görevlere ilişkin prosedürlerin ise belirlenmediği,

Risk Değerlendirme Standartları ile ilgili olarak; İdarenin stratejik plan ve performans programı hazırlama yükümlülüğü bulunmadığı, uygulamada da stratejik plan ve performans programı hazırlamadığı ve iç kontrol riski belirlemediği,

Kontrol Faaliyetleri Standartları ile ilgili olarak; İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlandığı ve personele duyurulduğu, yetki devirlerinin mevzuata uygun yapıldığı, yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesine uyulduğu, İdarenin ön mali kontrole ilişkin yönergelerinin mevcut olduğu ve ön mali kontrol sisteminin söz konusu Genelgeye uygun olarak kurulduğu,

Bilgi ve İletişim Standartları ile ilgili olarak; İdarenin faaliyet raporu ve kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planı hazırlama yükümlülüğü bulunmadığı; uygulamada da faaliyet raporu ve kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planı hazırlamadığı,

İzleme Standartları ile ilgili olarak; İdarenin iç denetim birimi oluşturmakla ilgili yükümlülüğü bulunmadığı, uygulamada da iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik çalışmasının olmadığı ve iç denetim birimi kurulmadığı,

anlaşılmaktadır.

Başkanlık faaliyetlerinin etkinliği ve verimliliği, mali raporların güvenilirliği, yürürlükteki düzenlemelerle uyumun sağlanması açısından iç kontrol sisteminin oluşturulmasına yönelik düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının 2023

yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama erevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

